

зберігають соціальну пам'ять країни та допомагають молодому поколінню бути причетним до історії свого народу. Музика традиційно розглядається як засіб пізнання та вираження емоційного світу людини, а молодший шкільний вік найбільш підходить для музично-естетичного виховання. Це також дозволяє активізувати творчий розвиток під час вивчення засобів музичної виразності та організувати інсценізації українських народних пісень у виховній практиці молодших школярів.

Список використаних джерел

1. Базовий компонент дошкільної освіти / під. наук. керівн. Піроженко Т. О., авт. кол.: Байер О. М., Безсонова О. К., Брежнєва О. К., Гавриш Н. В., Загородня Л. П. та ін. 2021. 38 с.

URL:

https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf

2. Кривошея Т. М. Наступність у навчанні та вихованні дітей дошкільного і молодшого шкільного віку в педагогічній спадщині Я. А. Коменського. *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету ім. М. Коцюбинського. Серія: Педагогіка*: збірник наукових праць. 2009. № 28. С. 349-354.

3. Мальов С. В. Виховання патріотичних почуттів дітей молодшого шкільного віку в процесі формування естетичної компетентності. *Патріотичне виховання в освіті та соціальній роботі: уроки минулого та сучасний погляд*: зб. матер. міжвузівської науково-практичної конференції Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії 22 лютого 2024 року. Хмельницький, 2024. С. 134-138.

4. Рудницька О. П., Миропольська Н. Е. Критерії музично-естетичного розвитку дітей. *Початкова школа*. 1985. № 3. С. 38-43.

5. Савченко О. Я. Виховний потенціал початкової освіти. посібник для вчителів і методистів початкового навчання. 2-ге вид. Київ: Богданова А. М., 2009. 226 с.

6. Тодосієнко Н. Л. Педагогічне значення українського фольклору у патріотичному вихованні дітей молодшого шкільного віку. *Патріотичне виховання в освіті та соціальній роботі: уроки минулого та сучасний погляд*: зб. матер. міжвузівської науково-практичної конференції Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії 22 лютого 2024 року. Хмельницький, 2024. С. 242-247.

7. Тодосієнко Н. Л., Маринчук Т. Т. Формування естетичного сприймання у молодших школярів засобами вокально-естетичної творчої діяльності. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми*: збірник. наук. праць Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Київ-Вінниця: ТОВ фірма «Планер», 2019. Вип. 53. С.188-193.

ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ НА УРОКАХ «МИСТЕЦТВА» В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Алла Поплавська, здобувачка ступеня вищої освіти «бакалавр»

Науковий керівник: М. В. Вацьо, заслужений працівник культури України, доцент
Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського (Україна)

USING INTERACTIVE TEACHING METHODS IN THE LESSONS OF AN INTEGRATED ART COURSE IN PRIMARY SCHOOL

Alla Poplavska, bachelor's student

Vinnitsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University (Ukraine)

Анотація. В статті розкриваються особливості використання інтерактивних методів навчання на уроках інтегрованого курсу «Мистецтво» в Новій українській школі. Описано значення інтерактивних технологій та методологія їх використання.

Ключові слова: інтерактивні технології, методи інтерактивного навчання, інтегрований курс, мистецтво.

Abstract. The article reveals the peculiarities of using interactive teaching methods in the lessons of the integrated course "Art" in the New Ukrainian School. The importance of interactive technologies and the methodology of their use are described.

Keywords: interactive technologies, methods of interactive teaching, integrated course, art.

Реформування змісту освіти та становлення ідей Нової української школи вимагає від учителя впроваджувати нові методи та форми роботи на уроках різних дисциплін. Це також стосується й дисциплін мистецького спрямування.

У сучасних умовах навчання мистецької освіти, вчителю необхідно використовувати різноманітні методи й технології, які можуть включати особистісно зорієнтовані підходи, колективні методи, ігрові елементи, інтегративні методи, творчо-стимулюючі завдання, емоційно-регулюючі практики, проблемно-моделюючі вправи, а також перцептивно-аксіологічні методи, які можуть бути виконані як у вербальній, так і у невербальній формі [3, с. 222].

Серед нетрадиційних форм організації навчання є інтерактивні технології. Інтеракція, тобто співробітництво та діалог, передбачає взаємодію між всіма членами колективу, задля спільної колективно-творчої справи [4, с. 10]. Інтерактивне навчання, на думку О. Пометун і Л. Пироженко, – це специфічна форма організації пізнавальної діяльності, яка має передбачувану мету – створити комфортні умови навчання [4, с. 12]. Кожен учень відчуватиме свою успішність та інтелектуальну спроможність в процесі залучення до інтерактивної роботи, методи якої створюють умови для активної взаємодії. Головний принцип таких методів полягає у сприянні міжособистісній взаємодії учнів. Основою цих педагогічних технологій є спілкування, яке є формою активності та психологічного контакту між учасниками, де вони обмінюються інформацією, впливають один на одного та досягають взаєморозуміння. Спілкування може бути вербальним і невербальним.

Тому постає питання: наскільки важливим є використання даних методів на уроках інтегрованого курсу «Мистецтво»? Дійсно, методика інтерактивного навчання дозволяє ефективному засвоєнню інформації та її відтворенню. Розглянемо можливі методи використання інтерактивних технологій навчання на уроках «Мистецтва» у початковій школі.

Інтерактивні педагогічні методи передбачають різні форми взаємодії між учнями під час навчання, включаючи роботу в парах, трійках, малих і великих групах, де співпраця здійснюється на засадах кооперації (співробітництво на добровільному обміні думок і досягнення єдиною цілю).

Одним з методів кооперації є метод проєктів, за допомогою якого учні набувають знання, уміння і навички у процесі планування і виконання практичних завдань, які розроблені за системою від легкого до складного. Наприклад, протягом підготовки та представлення проєкту «Колірні гама» чи «Стилі музики», крім того, що діти «здобувають» інформацію самостійно, до того ж дослідницькі завдання сприяють розвитку їх нестандартного мислення і бачення, стимулюють активність, самостійність, захопленість власною працею.

Різні типи художніх проєктів можна поділити за домінуючим видом діяльності, такими як інформаційний, дослідницький, практично-творчий і ігровий. Ці проєкти можуть бути реалізовані як індивідуальні, групові або колективні. Однією зі захоплюючих форм є створення дизайнерських проєктів, таких як «Місто майбутнього», «Будинок моєї мрії», «Одяг для казкового героя».

Ще одним з чільних методів є «Мозковий штурм», який являє собою процес вільного генерування багатьох ідей на певну тему без першочергового їх оцінювання. Ця методика особливо доцільна на уроках сприймання мистецтва, коли діти намагаються висловити свої емоції та враження від твору мистецтва, розкрити його зміст і основну ідею автора.

Колективна творча робота об'єднує учнів у спільному творчому завданні, де кожен з них виконує свій фрагмент або елемент роботи. Прикладами такої колективної роботи можуть бути створення декоративних розписів для великих килимів у народному українському стилі, де кожен учень відповідає за свій унікальний фрагмент твору [3, с. 223-224].

Робота в малих групах і парами є важливою складовою на уроках мистецтва, оскільки вона сприяє розвитку навичок творчого спілкування та співпраці. В цьому форматі учні вчаться працювати разом над спільним завданням, що стимулює їх до спільної творчості.

Під час роботи в групах учні генерують художньо-творчі ідеї, спільно розв'язати проблеми та діляться своїми враженнями. Учитель об'єднує учнів у малі групи, розподіляє завдання відповідно до потреб проєкту чи уроку, визначає час для виконання роботи та організовує презентації груп для обговорення результатів [3, с. 224].

Ситуативні ігри, сюжетно-рольові ігри, інсценізації та навчальні ігри - це різновиди методів навчання, які використовуються на уроках мистецтва та інших предметах для активного залучення учнів та стимулювання їх навчальної активності. Вони допомагають учням краще розуміти матеріал, розвивати креативність та критичне мислення. На уроках інтегрованого курсу «Мистецтво» діти можуть відтворювати танці національних меншин, створювати ательє, створювати музичну групу, представляти художні галереї власних робіт тощо.

Технологія інтерв'ю, мікрофона, анкети та опитування є ефективними інструментами для залучення учнів до активного обговорення та висловлення власних думок. Використання цих методів дозволяє кожному учневі швидко висловити свою думку, відповідаючи на запитання усно або письмово. На уроці на тему «Мистецтво навколо нас», проведення анкетування типу «Чи знаєш ти мистецтво?» може допомогти вчителю зрозуміти рівень знань та інтересів учнів щодо мистецтва.

Технологія арт-терапії відіграє важливу роль у вихованні та розвитку учнів, а також у підтримці їхнього психічного стану. Ця технологія містить в собі використання мистецтва як засобу самовираження та взаєморозуміння. Елементи арт-терапії, такі як функціональна музика, функціональний колір, живопис та ліплення, можуть допомогти учням виявити свої почуття, розвивати творчість та сприяти психологічному добробуту [3, с. 225].

Одним із методів педагогічного спілкування, який сприяє розвитку учнів уважності до художніх творів і їхнього розуміння, є фасилітована дискусія. Цей метод передбачає колективне обговорення проблеми з використанням запитань, що скеровують. В процесі такої дискусії учні навчаються ретельно спостерігати за змістом творів мистецтва, аналізувати їх і розуміти різноманітність образів, а також розвивають здатність до висловлення власних думок. Для ефективного використання цього методу в навчальній практиці можна застосовувати різноманітні методичні прийоми. Через проникнення дитини не тільки у внутрішній світ автора, а й у власний; вона зможе зрозуміти важливість і значення створення того чи іншого музичного, чи художнього твору мистецтва.

З метою розвитку уяви та асоціативно-образного мислення роботу з картинами-пейзажами доцільно супроводжувати музично-поетичними аналогами та художніми творами. Наприклад, Соната Бетховена та вірші Лесі Українки (музика: Світла та містична, з мелодійними переливами, що відображають красу природи та таємничість нічного неба; поезія: емоційна та лірична, з використанням образів природи та символів, що відображають внутрішні переживання та пошук гармонії), Симфонія «Літа» Вівальді та поезія Т. Шевченка (музика: жвава та енергійна, з яскравими мелодійними лініями, що відображають рух і життєву енергію; поезія: емоційно насичена, з використанням метафор і образності, яка передає почуття втрати, самотності та надії) тощо.

Ефективною формою інтерактивного навчання на уроках мистецтва є використання інформаційно-комп'ютерних технологій (ІКТ), які дозволяють дитині всебічно розвивати свої природні та творчі здібності (фантазію, художню уяву; асоціативне сприйняття і

мислення на основі художнього і музичного матеріалів, розуміння поняття ритму в природі та мистецтві).

Головна мета вчителя – допомогти учню піднятися на новий рівень розвитку, стати гармонійною особистістю, бути фізично здоровою, соціально реалізованою, з сильною волею, одухотвореною інтелектом, чітко знати мету в житті [2, с. 23-24].

Отже, завдяки інтерактивним методам навчання молодші школярі з цікавістю і підвищеною мотивацією разом здатні здобувати інформацію і використовувати в житті, на відміну від звичних репродуктивних методів навчання

Список використаних джерел

1. Карук І. В. Пізнавально-дослідницька діяльність з дітьми раннього дошкільного віку. Молодий вчений. 2019. № 5.2 (69.2). С.136-139.
2. Кобук О. А., Степанюк А. В. Використання інтерактивних методів навчання на уроках музичного мистецтва: методична розробка. Луцьк. 2019. 27 с.
3. Папп Б. Ф. Використання інтерактивних технологій на уроках «Мистецтва» в умовах реалізації концепції Нової української школи. *Інноваційні дослідження та перспективи розвитку науки і техніки у XXI столітті*: зб. тез доп. учасників Міжнар. наук.-практ. конф. до 30-річчя Приват. вищ. навч. закл. «Міжнар. економ.-гуманітар. ун-т ім. акад. Степана Дем'янчука». Рівне, 2023. С. 222-225.
4. Пометун О, Пироженко Л. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання. Київ. 2004. 192 с.
5. Масол Л.М. Методика навчання мистецтва у початковій школі. Харків, 2006. 256 с.

ТЕХНОЛОГІЇ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Марта Проц, кандидатка педагогічних наук, доцентка

Львівський національний університет імені Івана Франка (Україна)

TECHNOLOGIES FOR CREATIVE PERSONALITY FORMATION IN ELEMENTARY SCHOOL TEACHERS

Marta Prots, Candidate of Pedagogy, Associate Professor

Ivan Franko National University of Lviv (Ukraine)

Анотація. У статті розкрито особливості формування творчої особистості майбутнього вчителя початкової школи за допомогою використання педагогічних технологій в освітньому процесі. Описано використання технології проблемного навчання, технології розв'язання винахідницьких задач, ігрових технологій.

Ключові слова: майбутній вчитель початкової школи, педагогічна технологія, творча особистість.

Abstract. The article discusses the peculiar aspects of fostering creativity in future elementary school teachers using pedagogical technologies in the educational process. Specifically, the use of problem-based learning technology, the inventive problem solving technology, and game technologies is described.

Keywords: training elementary school teachers, pedagogical technologies, creative personality

Модернізація системи вищої освіти в Україні зорієнтована на формування свідомої, ініціативної, активної, творчої особистості. Такий підхід зумовлює необхідність застосування поруч із традиційними нових, інноваційних методів, форм, засобів та технологій організації освітнього процесу майбутнього педагога, підготовки його до професійної діяльності.

Сучасне покоління дітей потребує переосмислення концепції змісту освіти та підходів до навчання. Так, школа потребує фахівця нового покоління – творчого, креативного, який